

Podstawy prawne:

- 1.Ustawą z dnia 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U z 2023r poz. 1606).
- 2.Ustawa z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U z 2023r poz. 535).
- 3.Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r.-Kodeks karny (Dz.U z 1997r Nr 88 poz. 553).
- 4.Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r.–Karta Nauczyciela (Dz.U z 1982 Nr 3 poz.19 ze zmian.).
- 5.Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty – Prawo oświatowe (Dz.U z 1991 Nr 95 poz.424 ze zmian.).
- 6.Ustawa z dnia 10 maja 2018r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 1781).
- 7.Ustawa z 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tj. Dz.U z 2023r poz. 1304).
- 8.Konwencja o Prawach Dziecka (Dz.U z 1991 Nr 120 poz. 526).
- 9.Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2012 poz. 1169)
- 10.Rozporządzenie rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty”.
- 11.Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r.w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Wstęp.

„Standardy Ochrony Małoletnich” (zwane dalej „Standardami”) mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim uczniom, dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie. Niniejszy dokument stanowi zbiór zasad i procedur postępowania obowiązujących w Zespole Szkół Technicznych w Chełmie w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa psychofizycznego uczniów oraz warunkuje budowanie przyjaznego środowiska w szkole (*ilekroć w dokumencie „Standardy Ochrony Małoletnich” jest mowa o szkole należy odnosić zasady również do funkcjonującego przy szkole internatu*).

Standard 1 – Szkoła opracowała, przyjęła i wdrożyła do realizacji Standardy Ochrony Małoletnich, które określają:

- a)Zasady bezpiecznych relacji personel-małoletni, w tym zachowania niedozwolone zawarte w rozdziale 2.
- b) Procedury reagowania na krzywdzenie małoletnich zawarte w rozdziale 3.
- c) Procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe oraz za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” zawarte w rozdziale 4.
- d) Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi, w tym zachowania niedozwolone zawarte w rozdziale 5.

e) Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu zawarte w rozdziale 6.

f) Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w Internecie, w tym ochrony wizerunku i danych osobowych zawarte w rozdziale 7.

g) Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia zawarte w rozdziale 8.

Standard 2 – Szkoła stosuje zasady bezpiecznej rekrutacji personelu, regularnie szkoli personel ze Standardów w zakresie rozpoznawania i reagowania na czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka.

Standard 3 – Szkoła wdrożyła i stosuje procedury interwencyjne, które znane są i udostępnione całemu personelowi. Każdy pracownik wie, komu należy zgłosić informację o krzywdzeniu małoletniego i kto jest odpowiedzialny za działania interwencyjne. Każdemu pracownikowi szkoły udostępnione są dane kontaktowe do lokalnych instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i interwencję w przypadku krzywdzenia małoletnich.

Standard 4 – Szkoła co najmniej raz na 2 lata monitoruje i w razie konieczności ewaluje oraz aktualizuje zapisy Standardów, konsultując zmiany z personelem, uczniami i rodzicami/opiekunami prawnymi.

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

1.Celem Standardów Ochrony Małoletnich jest:

a)zwrócenie uwagi personelu szkoły, rodziców/opiekunów prawnych i podmiotów współpracujących na konieczność podejmowania wzmożonych działań na rzecz ochrony małoletnich uczniów przed krzywdzeniem;

b)określenie zakresu obowiązków przedstawicieli szkoły w działaniach podejmowanych na rzecz ochrony uczniów przed krzywdzeniem;

c)wypracowanie adekwatnej procedury do wykorzystania podczas interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich;

d)podejmowanie i koordynowanie działań wychowawczo-profilaktycznych w zakresie zapewnienia ochrony uczniów przed krzywdzeniem i przemocą.

2.Personel szkoły w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka, monitoruje sytuację i dobrostan dziecka oraz stosuje zasady określone w Standardach.

3.Niedopuszczalne jest stosowanie przez personel wobec dziecka jakiegokolwiek formy przemocy: słownej, fizycznej, seksualnej, ekonomicznej.

4.Ze Standardami zapoznawany jest personel placówki, uczniowie i ich rodzice/opiekunowie prawni, zgodnie z procedurami określonymi w Standardach.

5. Dyrektor szkoły wyznacza pedagoga szkolnego jako osobę odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów, reagowanie na sygnały ich naruszenia, ewaluowanie i modyfikowanie zapisów Standardów oraz prowadzenie rejestru interwencji i zgłoszeń.

6. Za monitoring bezpieczeństwa urządzeń teleinformatycznych z dostępem do Internetu, Dyrektor czyni odpowiedzialnym administratora sieci.

Rozdział 2

Zasady bezpiecznych relacji personel – małoletni uczeń, w tym zachowania niedozwolone.

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnim uczniem a personelem szkoły jest działanie dla dobra ucznia w jego najlepszym interesie z poszanowaniem jego godności, podmiotowości, z uwzględnieniem jego emocji i potrzeb.

2. Personel działa wyłącznie w ramach obowiązującego prawa powszechnego, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich uprawnień i kompetencji.

3. Zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników (pedagogicznych i niepedagogicznych), stażystów i praktykantów oraz przedstawicieli instytucji i fundacji współpracujących ze szkołą i obejmują w szczególności:

a) utrzymywanie profesjonalnej relacji z uczniami i reagowanie wobec nich w sposób adekwatny do sytuacji i sprawiedliwy, z zachowaniem zasad podmiotowości i bezpieczeństwa;

b) zachowanie cierpliwości i szacunku w komunikacji z uczniami, podkreślając zrozumienie dla uczuć przeżywanych przez nich, nie wymuszając zwierzeń na siłę i okazując zainteresowanie, wsparcie i gotowość do rozmowy;

c) reagowanie w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych ucznia, w tym dostosowanie poziomu komunikacji i reagowania do ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnością;

d) uwzględnianie potrzeb ucznia oraz dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów, w tym dostosowanie metod i form pracy dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ucznia z niepełnosprawnością oraz ucznia zdolnego;

e) równe traktowanie uczniów bez względu na płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny i światopogląd;

f) fizyczny kontakt z uczniem możliwy tylko jako odpowiedź na prośbę ucznia w sytuacji wymagającej wsparcia, pocieszenia. Na kontakt fizyczny (np. przytulenie) **uczeń zawsze musi** wyrazić zgodę;

g) kontakt z uczniami odbywa się wyłącznie w godzinach pracy szkoły/internatu i dotyczy celów dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, a jeśli istnieje potrzeba spotkania z uczniami poza godzinami pracy (wynikająca z realizacji zadań szkolnych), należy poinformować o tym dyrekcję i uzyskać zgodę rodziców/opiekunów prawnych małoletniego ucznia.

h)pracownik równoważy potrzebę nadzoru z prawem uczniów do prywatności, np. nie należy wchodzić pod prysznice, do szatni na zajęciach wychowania fizycznego oraz pokoi wychowanków internatu bez uprzedniego poinformowania;

i)przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, na życzenie ucznia może być obecna inna osoba dorosła;

j)utrzymywanie relacji towarzyskich (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie prawni uczniów są osobami bliskimi dla członka pracownika wymagane jest zachowanie poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców/opiekunów).

4.W relacji personelu z małoletnimi uczniami niedopuszczalne jest w szczególności:

a)stosowanie wobec ucznia przemocy w jakiegokolwiek formie, w tym stosowanie kar fizycznych, wykorzystywanie pozycji społecznej lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);

b)upokarzanie, lekceważenie i obrażanie uczniów;

c)ujawnianie informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów;

d)zachowywanie się w obecności uczniów w sposób niestosowny, np. poprzez używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności seksualnej;

e)nawiązywanie z uczniem jakichkolwiek intymnych relacji, ani składanie mu propozycji o nieodpowiednim charakterze, kierowanie do niego seksualnych komentarzy, żartów, gestów oraz udostępnianie uczniom treści erotycznych i pornograficznych, bez względu na ich formę;

f)utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla innych celów niż służbowe;

g)proponowanie uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani innych nielegalnych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z uczniami lub w ich obecności.

Rozdział 3

Procedury reagowania na krzywdzenie małoletnich.

1.Standardem w szkole jest:

a)przeszkolenie wszystkich pracowników w obszarze prawnego i społecznego obowiązku zawiadamiania instytucji o możliwości popełnienia przestępstwa, ze szczególnym uwzględnieniem przestępstw na szkodę małoletniego ucznia; w zakresie roli pracowników oświaty w przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz w zakresie rozpoznawania czynników ryzyka krzywdzenia dziecka;

b)udostępnienie wszystkim pracownikom wykazu danych adresowych lokalnych placówek pomocowych (*do wglądu: w sekretariacie, pokoju nauczycielskim, gabinetach specjalistów*), zajmujących się ochroną dzieci oraz zapewniających pomoc w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia i współpraca z tymi instytucjami (tj. ośrodki pomocy społecznej, dzielnicowy, centra

pomocy dziecku, ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe, policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, placówki ochrony zdrowia);

c) udział personelu w doskonaleniu zawodowym w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec małoletnich, komunikacji interpersonalnej, diagnozy czynników ryzyka, świadczących o możliwości stosowania przemocy wobec ucznia;

d) prowadzenie przez osobę wskazaną w rozdziale 1 ust. 5 Standardów tj. pedagoga szkolnego, *Karty dokumentowania przebiegu zdarzenia i Karty zdarzeń zagrażających dobru małoletniego*, których wzór stanowi załącznik nr 2 do Standardów.

2. Na potrzeby Standardów opracowano procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego (załącznik nr 3).

3. Organizowane są oddziaływania profilaktyczne w zakresie zapobiegania przemocy, w tym przy współpracy z instytucjami pozaszkolnymi (Policja, straż miejska, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, organizacje pozarządowe i in.).

Rozdział 4

Procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe oraz za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.

1. Dyrektor szkoły wyznacza **pedagoga szkolnego** jako osobę odpowiedzialną za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę ucznia do odpowiednich organów. Informacja o osobie odpowiedzialnej za składanie zawiadomień wywieszona jest w sekretariacie szkoły, pokoju nauczycielskim, gabinetach specjalistów oraz stronie internetowej szkoły.

2. W przypadku podjęcia przez personel szkoły informacji, że dziecko może być krzywdzone, osoba ujawniająca sporządza notatkę służbową z uzyskanej informacji, poczynionych ustaleń i przekazuje uzyskaną informację osobie, o której mowa w rozdziale 1 ust. 5 (**pedagog szkolny**), która sporządza kartę dokumentowania zdarzeń. Dalsze postępowanie podejmowane jest zgodnie z procedurami (załącznik nr 3).

3. W przypadku stwierdzenia krzywdzenia dziecka lub uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia małoletniego w środowisku domowym zostaje wdrożona procedura „Niebieskie Karty”. Osobą odpowiedzialną za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” (wypełnienie formularza „Niebieska Karta-A”) jest osoba wskazana w rozdziale 1 ust. 5 tj. **pedagog szkolny**, który pełni nadzór nad stosowaniem procedury pełni pedagog szkolny przy współpracy z dyrekcją szkoły.

4. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje z chwilą wypełnienia formularza „Niebieska Karta-„A” w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

5. Do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” nie jest wymagana zgoda osoby doznającej przemocy.

6. Rozmowę z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności tej osoby oraz zapewniających jej poczucie bezpieczeństwa.
7. Wypełnienie formularza "Niebieska Karta-A" przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby doznającej przemocy domowej (rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego). W sytuacji, gdy to rodzice, opiekun prawny lub faktyczny są podejrzani o stosowanie przemocy wobec dziecka, te czynności przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej (w rozumieniu art. 115 § 11 kk.) czyli np. dziadków, pradziadków oraz rodzeństwa **(w miarę możliwości również w obecności psychologa)**.
8. Po wypełnieniu „Niebieska Karta-A” przekazuje się „Niebieska Karta-B” rodzicowi/opiekunowi prawnemu lub faktycznemu, w przypadku gdy osoba doznająca przemocy domowej jest osoba małoletnią.
9. Wypełniony formularz- „Niebieska Karta-A” niezwłocznie, nie później niż **w terminie 5 dni** od wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego, zaś kopię pozostawia się u wszczynającego procedurę.
10. Żaden z formularzy "Niebieska Karta" nie wymaga podpisu osoby podejrzanej o doznawanie czy stosowanie przemocy domowej.
11. Osobą upoważnioną do przekazania formularza do zespołu interdyscyplinarnego jest pedagog szkolny, który zawiadamia dyrektora/wicedyrektora szkoły o podjętej decyzji i fakcie przekazania formularza do zespołu interdyscyplinarnego.
12. Podejrzenia lub ujawnienia zaniedbania przez rodziców/opiekunów prawnych, ich niewydolności wychowawczej właściwym jest zawiadomienie sądu rodzinnego lub ośrodka pomocy społecznej właściwego dla miejsca zamieszkania małoletniego lub innych instytucji wspierających dziecko i rodzinę celem wglądu w sytuację rodzinną.
13. W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia dziecka albo osoby mu najbliższej, osoba ujawniająca zdarzenie niezwłocznie składa zawiadomienie na numer alarmowy 112 oraz zawiadamia pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły.
14. Wszyscy pracownicy szkoły, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych uzyskali informację o krzywdzeniu ucznia lub informację z tym związane, są zobowiązani do zachowania tajemnicy.
15. Obieg dokumentów w sprawach związanych z krzywdzeniem małoletnich określa *Instrukcja Kancelaryjna*.
16. Zasady przechowywania ujawnionych incydentów lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego jest zgodny z *Instrukcją Archiwizacyjną*.

Rozdział 5

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi, w tym zachowania niedozwolone.

1. Standardem jest tworzenie bezpiecznej atmosfery życia szkolnego, sprzyjającej tolerancji oraz rozwijanie odpowiedzialności za swoje zachowanie.

2.Podstawową zasadą relacji między małoletnimi i między uczniami pełnoletnimi a niepełnoletnimi jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność, podmiotowość oraz potrzeby uczniów.

3.Uczniowie nie naruszają praw innych uczniów, w tym prawa do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność.

4.Niedozwolone jest w szczególności:

a)stosowanie agresji i przemocy wobec jakiegokolwiek ucznia, w jakiegokolwiek formie;

b)używanie wulgarnego, obraźliwego języka;

c)upokarzanie, obrażanie, znieważanie innych uczniów;

d)zachowanie w sposób niestosowny, tj. używanie, gestów, żartów, kierowanie obraźliwych uwag, w tym o zabarwieniu seksualnym, etnicznym, wyznaniowym czy rasowym;

e)stosowanie zastraszania i gróźb w jakiegokolwiek formie;

f)utrwalanie i upublicznianie wizerunku innych uczniów poprzez: filmowanie, nagrywanie głosu i fotografowanie bez uzyskania zgody oraz w sytuacjach intymnych;

g)udostępnianie małoletnim substancji psychoaktywnych (m.in. narkotyków, alkoholu, papierosów, e-papierosów) oraz używanie ich w swoim otoczeniu;

h)stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w szkole lub klasie, np. przynoszenie do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (m.in. środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie szkoły.

5.Wszyscy uczniowie zapoznawani są z obowiązującymi w szkole procedurami bezpieczeństwa, wiedzą jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych uczniów, gdzie i do kogo mogą się w szkole zwrócić o pomoc.

Rozdział 6

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu.

1.Szkoła ma obowiązek podejmować działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do szkodliwych i zagrażających treści zamieszczanych w Sieci, które mogą zagrażać bezpieczeństwu psychofizycznemu i prawidłowemu rozwojowi.

2.W szkole powołana jest funkcja administratora sieci (zgodnie z rozdziałem 1 ust. 6),

3.W przypadku użytkowania sprzętu z dostępem do Internetu pod nadzorem pracownika szkoły, ma on obowiązek informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych i czuwania nad bezpiecznym korzystaniem z Sieci podczas zajęć. W salach z dostępem do Internetu dla uczniów umieszczone są w widocznym miejscu zasady bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu.

4.W szkole prowadzone są cykliczne działania profilaktyczne z zakresu zasad bezpiecznego korzystania z Internetu, zgodnie z zapisami zawartymi w Szkolnym Programie

Wychowawczo-Profilaktycznym, a na jej terenie (gabinety pedagogów, biblioteka szkolna, sale informatyczne) dostępne są materiały edukacyjne z tego zakresu.

5. Urządzenia elektroniczne (np. telefony, tablety) można wykorzystywać podczas zajęć lekcyjnych w celach dydaktycznych po uzyskaniu zgody nauczyciela prowadzącego dane zajęcia lub na jego wyraźne polecenie.

6. Uczniowi-użytkownikowi komputera zabrania się:

a) instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie;

b) usuwania cudzych plików, odinstalowania programów, dekompletowania sprzętu;

c) podłączania i rozłączania podzespołów komputera i przewodów zasilających.

7. Bezpieczne korzystanie z urządzeń z dostępem do Internetu obejmuje następujące zasady:

a) nie podawaj swoich danych adresowych, tj.: imię i nazwisko, numer telefonu, adres domowy,

b) dbaj o nierozpowszechnianie swojego wizerunku, nie udostępniaj zdjęć nieznanym, w szczególności zdjęć intymnych czy w niepełnym ubraniu,

c) poinformuj osoby dorosłe o każdym przypadku, gdy napotkasz w sieci treści, które wydają się nielegalne, czy w jakikolwiek sposób wywołują twój niepokój,

d) o propozycjach spotkania, jakie otrzymasz od osób, które poznałeś w Internecie zawsze informuj rodziców/opiekunów prawnych lub inne osoby dorosłe, do których masz zaufanie

e) nie hejtuj w sieci, nie pokazuj agresji, nie stosuj gróźb,

f) nie korzystaj z sieci przez zbyt długi czas, bo może szkodzić twojemu zdrowiu,

g) pamiętaj, że im dłużej korzystasz z sieci, tym mniej rozmawiasz ze znajomymi twarzą w twarz, a takie kontakty są najbardziej wartościowe,

h) weryfikuj informacje z sieci, w przypadku stwierdzenia informacji o charakterze fake news poinformuj niezwłocznie pracownika szkoły lub rodzica/opiekuna prawnego.

Rozdział 7

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie.

1. Niebezpieczne treści (materiały pornograficzne, promujące nienawiść, rasizm, ksenofobię, przemoc, zachowania autodestrukcyjne).

1. W przypadku uzyskania informacji o dostępie do treści nieodpowiednich należy powiadomić dyrektora szkoły oraz **administratora sieci szkolnej**, który ustala okoliczności zdarzenia, podejmując próbę ustalenia sprawcy oraz świadków incydentu, a także zabezpiecza dowody oraz podejmuje działania mające na celu przeciwdziałaniu wystąpienia ponownie tym sytuacjom. Z poczynionych ustaleń sporządza *Kartę przebiegu interwencji (załącznik nr 2)*.

2. Jeśli uczestnikami zdarzenia są uczniowie szkoły, ze sprawcą i ofiarą przeprowadzona jest rozmowa (w oddzielnych pomieszczeniach) psychologa lub pedagoga szkolnego na temat emocji, jakie może budzić materiał, do jakich zachowań zachęca, omówione zostają także konsekwencje zdarzenia wynikających ze złamania statutu szkoły.

3. Powiadomieni zostają rodzice/opiekunowie prawni uczniów, których informuje się o poczynionych ustaleniach i dalszych działaniach szkoły (zastosowane kary statutowe/środki oddziaływania wychowawczego, powiadomienie organów ścigania, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne).

4. Współpraca z organami ścigania lub sądem rodzinnym obligatoryjnie musi zaistnieć w przypadku naruszenia zakazu rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem małoletniego (osoby poniżej 18 roku życia – art. 202 § 3 kodeksu karnego) oraz treści propagujących publicznie faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołujących do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych (art. 256 i art. 257 kodeksu karnego).

II. Cyberprzemoc.

1. Uczeń, który stał się ofiarą lub świadkiem cyberprzemocy (wyśmiewania, poniżania uczestników społeczności szkolnej przy użyciu technologii cyfrowych, obraźliwych komentarzy, rozpowszechniania wizerunku, manipulowania zdjęciami itp.) powinien zgłosić sytuację do wychowawcy klasy lub pedagoga/psychologa szkolnego. Zgłoszenia może dokonać także świadek cyberprzemocy.
2. Przedstawiciel personelu, do którego dotarła informacja próbuje ustalić okoliczności zdarzenia, zebrać dowody w postaci zrzutów ekranu, wiadomości, komentarzy, zdjęć, adresów stron internetowych. Zebrane materiały przekazywane są osobie wskazanej w rozdziale 1 ust. 5, która wykonuje *Kartę przebiegu interwencji (załącznik nr 2)*.
3. O zdarzeniu poinformowani zostają rodzice/opiekunowie prawni, którzy wspólnie z dyrektorem, administratorem sieci i koordynatorem ds. Standardów ustalają, czy sytuacja wymaga powiadomienia organów ścigania i czy odpowiedzialnym za to będzie rodzic/opiekun prawny czy szkoła.
4. Pedagog/psycholog szkolny udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej ofierze, wyjaśniając również rolę szkoły w przeciwdziałaniu zjawisku cyberprzemocy i kolejne etapy postępowania szkoły.
5. Jeśli sprawcą jest uczeń szkoły, pedagog lub psycholog szkolny powinien przeprowadzić z nim rozmowę, w wyniku której ustalą, czy istnieją przesłanki do zgłoszenia sprawy do organów ścigania, czy wystarczające będzie zastosowanie kar statutowych i środków oddziaływania wychowawczego.

III. Ochrona wizerunku.

1. Upublicznianie wizerunku dziecka do 16 lat, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem (wymóg art. 8 RODO). Osoba małoletnia powyżej 16 roku życia ma prawo do wyrażenia zgody samodzielnie.
2. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów lub małoletniego powyżej 16 roku życia na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana. Zabrania się umieszczania informacji pozwalających ustalić tożsamość osób ujętych na zdjęciu lub innej formie publikacji.
3. Pracownikowi szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie instytucji bez pisemnej zgody opiekuna dziecka.
4. Ochrona wizerunku małoletnich utrwalanych przez kamery monitoringu odbywa się na zasadach określonych w Regulaminie monitoringu. Regulamin monitoringu określa zasady udostępniania nagrań podmiotom zewnętrznym, w tym policji, służbom porządkowym oraz w sprawach wymagających wyjaśnień.

Rozdział 8

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

1. Celem planu wsparcia jest przede wszystkim:

- a) zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi instytucjami, jeśli istnieje taka konieczność;
- b) współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu pomocy;
- c) rozpoznanie czy konieczne jest podjęcie działań prawnych;
- d) objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły i pomocą specjalistyczną poza szkołą, jeśli zaistnieje taka konieczność;
- e) fakt ujawnienia krzywdzenia małoletniego nie podlega ocenie uwiarygodniającej ze strony pracownika szkoły, wymaga zareagowania.

2. W ustalaniu planu wsparcia uczestniczy uczeń, jego rodzice/opiekunowie prawni, wychowawca i specjalista szkolny (psycholog, pedagog, pedagog specjalny).

3. Plan wsparcia uwzględnia:

- a) działania interwencyjne, mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa, w sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa zgłoszenie do organów ścigania;
- b) formy wsparcia oferowane przez szkołę;
- c) zaproponowane formy specjalistycznej pomocy pozaszkolnej, jeśli istnieje taka potrzeba.

4. Planem wsparcia należy objąć także rodzeństwo pokrzywdzonego ucznia, jeśli są uczniami szkoły i wymaga tego sytuacja.

5. Plan wsparcia małoletniego funkcjonuje równolegle z podejmowanymi działaniami interwencyjnymi, a jego naczelną zasadą jest obserwacja ucznia, zapewnienie mu warunków do uzyskania wielospecjalistycznej pomocy, również pozaszkolnej, udzielanie wsparcia rodzicom/opiekunom prawnym i współpraca międzyinstytucjonalna.

6. Plan wsparcia małoletniego ustalany jest również w sytuacji, gdy inicjatorem działań interwencyjnych jest inna instytucja (procedura „Niebieskie Karty”, uzyskanie informacji o krzywdzeniu od organów ścigania lub sądu itp., współpraca z OPS).

7. Plan wsparcia małoletniego obejmuje różne formy pomocy, w tym prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną, uwzględniając współpracę interdyscyplinarną w tym zakresie, a zasadą udzielania pomocy przez placówkę osobie małoletniej jest interdyscyplinarna współpraca zespołowa ograniczona do osób pracujących z dzieckiem.

8. Zadania pracowników szkoły wiążą się głównie z pomocą w realizowaniu przez ucznia zadań dydaktyczno-wychowawczych i budowaniu pozytywnych relacji z rówieśnikami i personelem szkoły.

9. Plan wsparcia małoletniego ucznia nie kończy się wraz z końcem procedury prawnej.

Rozdział 9

Zasady i sposób udostępniania personelowi, małoletnim i ich opiekunom prawnym do zaznajomienia i stosowania oraz zasady aktualizacji i przeglądu Standardów.

1.W szkole zostały opracowane dwie wersje dokumentu „Standardów Ochrony Małoletnich:

a)wersja „zupełna”, inaczej kompletna przeznaczona dla pracowników szkoły, rodziców/opiekunów prawnych, zewnętrznych podmiotów uprawnionych do kontroli i jest dostępna w sekretariacie szkoły, pokoju nauczycielskim, pokoju wychowawców internatu, gabinetach specjalistów szkolnych oraz w formie elektronicznej na stronie internetowej szkoły pod adresem <https://zst.chelm.pl/> w zakładce „Dla rodzica, Dla nauczyciela”.

b)wersja „skrócona” – przeznaczona dla małoletnich jest dostępna na stronie internetowej szkoły pod adresem <https://zst.chelm.pl/>, w zakładce „Dla ucznia”.

2.Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się ze Standardami po zawarciu umowy o pracę, a akt zapoznania się i przyjęcia do stosowania poświadcza podpisem na liście dostępnej w dziale kadr oraz poprzez złożenie do akt osobowych oświadczenia.

3.Rodzice/opiekunowie prawni uczniów zapoznawani są ze Standardami podczas zebrań, na początku roku szkolnego, a pierwsze zapoznanie nastąpi niezwłocznie po opracowaniu i wprowadzeniu Standardów w szkole zgodnie z zapisami w rozdz. 10 ust.1 pkt. a.

4.Uczniowie zapoznawani są ze Standardami podczas jednych z zajęć z wychowawcą realizowanych w miesiącu wrześniu każdego roku, przy czym pierwsze zapoznanie nastąpi niezwłocznie po opracowaniu i wprowadzeniu Standardów w szkole zgodnie z zapisami w rozdz. 10. ust.1 pkt. b.

5.Treść oświadczenia dla personelu o zapoznaniu się ze standardami stanowi *załącznik nr 4*.

6.Pracownicy powołani do pełnienia funkcji zgodnie z zapisami rozdziału 1 ust. 5 – 6 przy współpracy z dyrekcją szkoły na bieżąco monitorują i okresowo weryfikują zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami ochrony dzieci, dokonując co najmniej raz na dwa lata oceny Standardów, by dostosować je do aktualnych potrzeb oraz obowiązujących przepisów. Wnioski z przeprowadzonej oceny są dokumentowane w formie notatek służbowych, a zmiany w Standardach wprowadzane są aneksami, po uzyskaniu akceptacji dyrekcji szkoły i po konsultacjach z radą pedagogiczną, radą rodziców i samorządem uczniowskim.

7.Osoba, o której mowa w rozdziale 1 ust. 5 przeprowadza wśród pracowników, rodziców/opiekunów prawnych i uczniów minimum raz na dwa lata ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów, a następnie dokonuje analizy jakościowej i ilościowej badania ankietowego i sporządza na tej podstawie sprawozdanie z monitoringu. Sprawozdanie przekazywane jest dyrektorowi szkoły.

8.Monitoring i ewaluacja Standardów prowadzona jest w oparciu o analizę dokumentacji wewnętrznej i korespondencji między instytucjonalnej, przepisów prawa, obserwację, analizę ilościową i jakościową zgłoszeń, badania ankietowe, diagnozę czynników ryzyka i chroniących oraz konsultacje z organami szkoły.

9.Wprowadzone zmiany w Standardach zatwierdza i przedstawia pracownikom, rodzicom/opiekunom prawnym i uczniom, dyrektor szkoły.

Załącznik nr 1

Karta przebiegu zdarzenia.

1. Imię i nazwisko ucznia/małoletniego.....
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia
4. Opis podjętych działań

Opis podjętych działań przez	Data	Działanie
Spotkanie z rodzicami/opiekunami ustawowymi ucznia/małoletniego	Data	Opis spotkania
Forma podjętej interwencji (właściwe zakreślić)	<ul style="list-style-type: none"> •zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa •wniosek o wgląd w sytuację ucznia/małoletniego/rodziny •powiadomienie Policji •szkolna pomoc psychologiczno-pedagogiczna w formie: •inny rodzaj interwencji (jaki?)..... 	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji.		
Wyniki interwencji	działania szkoły:	
	działania rodziców/opiekunów ustawowych:	
		efekty interwencji:

Karta zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

lp.	Opis zdarzenia-dane ucznia/małoletniego, data podjętej interwencji	Podjęte przez szkołę działania*	Skutki zdarzeń	Wykaz korespondencji międzyinstytucjonalnej (numery kancelaryjne, daty)

*

- 1.zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa
- 2.wniosek o wgląd w sytuację ucznia/małoletniego/rodziny
- 3.powiadomienie Policji
- 4.wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”
- 5.szkolna pomoc psychologiczno-pedagogiczna w formie:
- 6.inny rodzaj interwencji (jaki?).....

Załącznik nr 2

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 1

Definicje

Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości, a także każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnić można cztery formy krzywdzenia osoby małoletniej: przemoc psychiczną, przemoc fizyczną, zaniedbywanie, wykorzystywanie seksualne.

Wykorzystywanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi bądź obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli osoby te ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy¹.

§ 2

Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego

Wśród przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego wyróżnić można przestępstwa wskazane w *Ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny* (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.) w następujących regulacjach:

- 1.art.197 – zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej,
- 2.art.198 –seksualne wykorzystanie niepoczytalności lub bezradności,
- 3.art.199 –seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia,
- 4.art.200 – seksualne wykorzystanie małoletniego,
- 5.art.200a –elektroniczna korupcja seksualna małoletniego,
- 6.art.200b – propagowanie pedofilii,
- 7.art.202 –publiczne prezentowanie treści pornograficznych.

Zgodnie z art. 304 § 2 *Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego* (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1375 ze zm.) instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję oraz przedsięwziąć

¹

Definicja podana za: P. Masłowska, J. Podlewska, *Interwencja prawna na rzecz dziecka krzywdzonego. Informator dla profesjonalistów*, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, s. 7 (dokument elektroniczny dostępny na stronie: https://edukacja.fdds.pl/pluginfile.php/101327/mod_resource/content/3/Interwencja_prawna_informator-akt_03.2023.pdf).

niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

§ 3

Ważne sygnały

Pracownicy placówki zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa wskazanego w § 2. Uwagę pracownika powinny zwrócić np. następujące zachowania:

- dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić,
- podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp.; dziecko często je zmienia,
- pojawia się niechęć przed udziałem w lekcjach uwzględniających ćwiczenia fizyczne,
- dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody,
- dziecko wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła,
- dziecko boi się rodzica lub opiekuna,
- dziecko boi się powrotu do domu,
- dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone,
- dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.,
- dziecko moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób,
- nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania dziecka.

§ 4

Procedury postępowania

W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, pracownik ma obowiązek:

- a)wezwać pomoc (numer alarmowy 112) jeżeli wystąpiło zagrożenie zdrowia lub życia, w innej sytuacji skonsultować się z szkolnym pielęgniarzem,
- b)poinformować dyrektora placówki o zdarzeniu lub o swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego,
- c)sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego.

Powiadamiając dyrektora o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego, pracownik:

a) przedstawia formy i okoliczności krzywdzenia, które udało mu się ustalić lub których wystąpienie podejrzewa,

b) informuje o zachowaniach i wypowiedziach dziecka wskazujących na krzywdzenie.

W przypadku, gdy zachodzi podejrzanie popełnienia wobec małoletniego jednego z przestępstw wskazanych w § 2:

a) dyrektor placówki składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 *Kodeksu postępowania karnego*,

b) dyrektor podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie placówki.

Załącznik nr 5

Wykaz instytucji współpracujących ze szkołą w zakresie wsparcia i pomocy dziecku i rodzinie

Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie, ul. Powstańców Warszawy 8, 22-100 Chełm, tel. 82 565 73 69

EURO-MEDICA spółka z o.o.; ośrodek środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży-I poziom referencyjny, ul. Obłońska 1A/7, 22-100 Chełm, tel. 519 059 242

Pielęgniarska Opieka Domowa „PIEL-MED.PLUS”; ośrodek środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży-I poziom referencyjny, ul. Ceramiczna 22A, 22-100 Chełm, tel. 533 444 503

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie, ul. Kolejowa 8, 22-100 Chełm, tel. 82 564 22 50

Zespół Interdyscyplinarny DS Przeciwdziałania Przemocy Domowej Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, ul. Kolejowa 8, 22-100 Chełm, tel. **82 564 07 07, 604 896 617**

Ośrodek Interwencji Kryzysowej, ul. Wolności 20, 22-100 Chełm, tel. 82 564 07 07

Stowarzyszenie Ośrodek Wspierania Rodziny w Chełmie, ul. Obłońska 20, 22-100 Chełm, tel. 82 564 09 10 lub 515 978 641

Chełmskie Centrum Pomocy Dziecku i Rodzinie, ul. Jedność 43, 22-100 Chełm, tel. 82 565 37 38

Komenda Miejska Policji w Chełmie, ul. Żwirki i Wigury 20 22-100 Chełm, tel. 82 560 10 00 lub całodobowo 997

Komenda Straży Miejskiej, ul. Obłońska 20, 22-100 Chełm, tel. 986/ (82) 564-96-60

II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nietletnich, Al. Żołnierzy I Armii Wojska Polskiego 16, 22-100 Chełm, tel. 82 562-25-62

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Chełmie, ul. Prym. S. Wyszyńskiego 2B, 22-100 Chełm, tel. 82 56534 28

NZOZ Ośrodek Profilaktyki, Diagnozy i Terapii Zdrowia Psychicznego ul. Ogrodowa 47, 22-100 Chełm, 82 564 36 32

Standardy Ochrony Małoletnich
Zespół Szkół Technicznych im. gen. Z. Bohusza-Szyszko w Chełmie
wersja skrócona

NZOZ „MARMED” ul. Obłowska 9, 22-100 Chełm, tel. 82 563 90 74, 790 630 057

Kuratorium Oświaty w Lublinie Delegatura w Chełmie, ul. Plac Niepodległości 1, 22-100 Chełm,
tel. 82 563 19 60

Urząd Miasta Chełm, ul. Lubelska 65, 22-100 Chełm, tel. 82/ 565-20-70

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmie, ul. Reformacka 24, 22-100
Chełm, tel: 82 565 49 11

Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” w Lublinie - Filia w Chełmie,
Plac Tysiąclecia Państwa Polskiego 1, 22-100 Chełm, tel.81 534 38 87

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Plac Niepodległości 1, 22-100 Chełm, tel. 82 562 76,
82 562 76 56

Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Chełm Pokrówka, ul. Gminna 18, 22-100 Chełm,
tel. 82 563 70 84

Świetlica środowiskowa przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Chełmie, ul. Kopernika 25a
i 25b, 22-100 Chełm, tel. /82/ 549 70 95

Załącznik nr 6

Wykaz bezpłatnych numerów pomocowych

DZIECIĘCY TELEFON ZAUFANIA RZECZNIKA PRAW DZIECKA	800 12 12 12
TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	116 111
TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB DOROSŁYCH W KRYZYSIE EMOCJONALNYM	116 123
TELEFON ZAUFANIA MŁODYCH	22 484 88 04
OGÓLNOPOLSKI TELEFON DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE „NIEBIESKA LINIA”	800 120 002
TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB PO STRACIE BLISKICH (BĘDĄCYCH W ŻAŁOBIE	800 108 108
TELEFON ZAUFANIA „UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE”	800 889 880
CENTRUM WSPARCIA DLA OSÓB W STANIE KRYZYSU PSYCHICZNEGO	800 702 222
TELEFON DLA RODZICÓW I NAUCZYCIELI W SPRAWIE BEZPIECZEŃSTWA DZIECI	800 100 100
TELEFON ZAUFANIA HIV/AIDS	801 888 448
OGÓLNOPOLSKI TELEFON ZAUFANIA NARKOTYKI – NARKOMANIA	800 199 990